

**HANDICAP
INTERNATIONAL**

PERSMAP

Fototentoonstelling:

“Gebombardeerd. Verhalen van mensen
die weer opstaan”



Gefinancierd door
de Europese Unie
Humanitaire Hulp



Na 6 jaar conflict in Syrië zijn er meer dan 300.000 doden en 1 miljoen gewonden. 13,5 miljoen personen hebben nood aan humanitaire hulp.

Met de nieuwe fototentoonstelling **‘Gebombardeerd. Verhalen van mensen die weer opstaan’** schetst Handicap International het portret van een dozijn overlevenden om het gebruik van explosieve wapens tegen burgers aan te klagen. De portrettenreeks toont tegelijk de moed van vrouwen, mannen en kinderen die hun toekomst opnieuw proberen op te bouwen.

Over de expo

Een stem geven aan de Syrische burgers

In januari 2017 ging de Franse fotograaf Philippe de Poulpique naar Jordanië en Libanon om Syrische vluchtelingen te ontmoeten. Hij ging mee met de teams van Handicap International, die slachtoffers van de Syrische oorlog verzorgen. Zijn foto's tonen vrouwen, mannen en kinderen van wie het leven abrupt veranderde door willekeurig geweld, dat in strijd is met het internationale recht.

Deze tentoonstelling werd mogelijk gemaakt met de steun van ECHO (de dienst voor humanitaire hulpverlening van de Europese Commissie). Ze geeft een stem aan de slachtoffers van bombardementen die proberen om de draad van hun leven terug op te pikken, nadat het in één seconde werd overhoop gehaald.

Hun verhalen getuigen van de bombardementen die honderdduizenden mensen vandaag nog in Syrië meemaken en die al sinds 2011 Syrische burgers treffen.

In de Syrische oorlog, maar ook bij andere conflicten die zich vandaag afspelen, worden explosieve wapens gebruikt in dichtbevolkte gebieden. Het is een barbaarse praktijk, waarbij de slachtoffers voor 90% uit burgers bestaan.

In woongebieden veroorzaken explosieve wapens heel wat doden. Ze leiden ook tot ernstige verwondingen, zoals brandwonden, open wonden en breuken. Mensen houden er handicaps aan over en psychologische trauma's. In Syrië wordt de bevolking gedwongen om op de vlucht te slaan en worden belangrijke voorzieningen vernield, zoals woningen, scholen en ziekenhuizen.

Een deel van de explosieven komt bij inslag niet tot ontploffing. Deze explosieve oorlogsresten creëren een onveilige situatie voor de burgers, ook wanneer de gevechten gedaan zijn. Dit maakt het voor hen erg gevaarlijk om na afloop van het conflict naar huis terug te keren.



De aanpak van de fotograaf

Philippe de Poulpiquet gebruikte een platencamera om de portretten voor deze tentoonstelling te maken. Deze vorm van fotografie, uitgevonden in de 19^{de} eeuw, vereist een minutieuze techniek en specifiek materiaal gebaseerd op de toestellen van toen. Philippe de Poulpiquet koos voor deze nobele fotografievorm om de mensen in al hun waardigheid op de gevoelige plaat te kunnen vastleggen.

Philippe de Poulpiquet is persfotograaf sinds 1997 en werkt vandaag voor het Franse dagblad *Le Parisien/Aujourd'hui en France*. De voorbije 15 jaar bracht hij verslag uit over de belangrijkste conflicten in Afrika en het Midden-Oosten.

Handicap International helpt de slachtoffers van de Syrische oorlog

Sinds 2012 helpt Handicap International de meest kwetsbare slachtoffers van de oorlog in Syrië: gewonden, personen met een handicap, ouderen of mensen die er alleen voor staan. We bieden ondersteuning aan ontheemden en vluchtelingen, zowel in de kampen als in de gemeenschappen. Met de steun van de Europese Unie kunnen we momenteel meer dan 500 professionele medewerkers inzetten in Libanon, Jordanië en Syrië.

De hulp van onze organisatie is veelzijdig: we bieden revalidatiehulp en protheses aan, verlenen psychologische bijstand, schenken de meest kwetsbaren toegang tot humanitaire hulp, sensibiliseren de mensen over de gevaren van explosieve oorlogsresten, doen ontmijningsacties en delen noodhulpkits (o.a. voedsel en basisbenodigdheden voor het huishouden) uit.



Amman, Jordanië (15 januari 2017)

De portretten

Abdallah, 16 jaar
Irbid, Jordanië



“Ik herinner me de explosie nog goed”

De 16-jarige Abdallah, afkomstig uit het Syrische Deraa, verloor in 2014 zijn linkerbeen na een bombardement. Zijn mama vluchtte daarna met hem naar Jordanië. Sinds kort draagt Abdallah een prothese en leert hij opnieuw wandelen met de hulp van Handicap International.

“Die ene dag zal ik nooit vergeten”, vertelt Abdallah. “Het was ochtend en ik was thuis bij mijn familie. Er kwamen vliegtuigen boven onze wijk vliegen, die ons begonnen te bombarderen. Ik herinner me de explosie nog goed: hoe mijn papa en ik gewond raakten en mijn buurman op slag dood was ... Even later werd ik bewusteloos.” De tiener moet een pauze nemen voor hij zijn verhaal kan voortzetten. “Een week later werd ik wakker in het ziekenhuis van Ramtha in Jordanië. Ik was helemaal in de war en had veel pijn. De dokters gingen na of ik nog gevoel had in mijn benen en besloten dat het best was om één been te amputeren. Twee maanden lag ik in het ziekenhuis. Daarna kon ik aan mijn revalidatie beginnen in het zorgcentrum.”

Salam, kinesitherapeute bij Handicap International, behandelt Abdallah al enkele weken. *“We hebben Abdallah eerst een rolstoel en krukken gegeven. Nu heeft hij ook een prothese, waarmee we hem leren stappen. De prothese maakt zijn dagelijkse handelingen veel gemakkelijker. Hij kan nu ook weer sporten.”* Sport is belangrijk voor Abdallah. *“Ik speel graag basketbal en maak deel uit van een lokaal team. Ik ga vaak naar de sportzaal, als ik niet op school zit of bij mijn vrienden ben.”*

“Mijn zoon is een echte atleet, ondanks zijn handicap!”, zegt zijn mama Rahma trots en met een grote glimlach op het gezicht.

Zij en Abdallah hebben onderdak gevonden in Jordanië, maar een deel van de familie zit nog steeds vast in Syrië. *“Soms kan ik met hen spreken, als de internetverbinding meewil”*, legt de Abdallah uit. *“Dan vertellen ze over hoe moeilijk de situatie is en dat er nog steeds bommen vallen ... Ik wou dat de oorlog voorbij was. Ik wil graag terug naar mijn land. Intussen studeer ik hard, want ik wil later graag prothesemaker worden.”*

Arjwan, 6 jaar
Kamp van Zaatari, Jordanië



“Ik wil gewoon dat ze een mooie toekomst heeft”

Arjwan, 6 jaar, raakte zwaargewond bij een bombardement in Syrië in 2013. Diezelfde dag kwamen veertien van haar familieleden om het leven. Het meisje werd in allerijl naar Jordanië overgebracht voor verzorging. Sindsdien woont ze bij haar oma in het kamp van Zaatari. Handicap International helpt haar te herstellen van haar verwondingen met kinesitherapie.

Wanneer Mohammad, kinesitherapeut bij Handicap International, de woonplaats van Arjwan binnenkomt, kijkt het meisje met de blauwe ogen hem verlegen aan. Ze gaat naast hem zitten om oefeningen te doen. Ze trekt haar orthopedische schoenen uit die ze van onze organisatie kreeg. Grote littekens op haar benen worden zichtbaar: het zijn de sporen van het bombardement dat ze overleefde.

“Op de bewuste dag in oktober 2013 waren Arjwan, haar eenjarige zusje en hun mama en papa in Deraa”, vertelt haar oma, die in het kamp voor Arjwan zorgt. “Ikzelf was toen al naar Jordanië gevlucht. ’s Avonds hoorde ik dat de wijk waar mijn familie in Syrië woonde, gebombardeerd was. Veertien familieleden kwamen om het leven, onder wie Arjwans mama en zusje. Ze vertelden me dat mijn kleindochter met spoed was overgebracht naar Jordanië voor verzorging. Ik ben haar meteen gaan opzoeken in het ziekenhuis. Ik herkende haar bijna niet ... Ze was verbrand en had open wonden aan haar hoofd. Ook haar been was gewond. Ik was geschokt en radeloos.”

Handicap International helpt Arjwan weer beter worden. Het meisje is getraumatiseerd en zegt niet veel. Toch werkt ze elke revalidatiesessie haar kinesitherapieoefeningen keurig af. *“Ze is erg slim”, vertelt Arjwans oma, terwijl ze het meisje liefdevol aankijkt. “In Syrië was ik lerares en vandaag leer ik Arjwan elke dag wel iets bij. Ze kan al tot tien tellen in het Engels en tot honderd in het Arabisch. Binnenkort zal ze ook in het kamp naar school gaan. Ons leven hier is niet eenvoudig, maar elke ochtend kan ik bij het opstaan maar aan één ding denken: ik moet en wil mijn uiterste best doen om Arjwan ondanks alles een mooie toekomst te schenken.”*

Moheileh, 60 jaar
Kamp van Zaatari, Jordanië



“Mijn familie heb ik nog”

De 60-jarige Moheileh woont in het Jordaanse kamp van Zaatari, waar ze naartoe vluchtte na een bombardement in Syrië in 2012. Eén van haar benen werd geamputeerd. Dankzij een prothese van Handicap International kan ze zich weer verplaatsen.

Moheileh leeft in een container, die dienst doet als woning, in het vluchtelingenkamp van Zaatari. *“Ik woon hier nu al vier jaar”,* zegt ze. *“We zijn veilig, maar het is geen eenvoudig leven. Ik heb weinig om handen: een gewone dag bestaat uit liggen op bed, eens rechtop gaan zitten, opnieuw gaan liggen ... Bij mooi weer ga ik soms even naar buiten. Ik denk veel na. Ik wou dat deze oorlog ophield en dat ik eindelijk terug naar huis kon.”*

Met een doffe blik vertelt Moheileh over de tragische gebeurtenis vóór haar komst naar Jordanië. *“We waren thuis toen de tanks in onze wijk arriveerden en de huizen begonnen te beschieten. Mijn been werd geraakt.”* Niet veel later vluchtte ze naar het kamp in Zaatari. *“Toen ik hier hoorde over Handicap International, besloot ik de organisatie op te zoeken”,* legt ze uit. *“Eerst kreeg ik een wandelstok en een looprekje, daarna ook een prothese. Ik volg ook kinesithérapie en doe regelmatig mijn oefeningen. Dat maakt het leven een beetje draaglijker. En zo gaat de tijd sneller voorbij.”*

Tijdens één van de revalidatiesessies zijn ook Moheilehs kleinkinderen mee. *“Ik heb gelukkig nog mijn familie”,* zegt Moheileh terwijl ze hen aankijkt. *“Ik ben uit Syrië vertrokken met enkel wat kleren op mijn rug. Verder helemaal niets. Maar heel wat familieleden leven in het buitenland en anderen zijn in Syrië gebleven. De oorlog heeft ons van elkaar gescheiden. Ik hoop dat we ooit weer herenigd zullen zijn.”*

Kamel, 25 jaar
Kamp van Zaatari, Jordanië



“Dit is mijn lot”

De 25-jarige Syriër Kamel raakte vorig jaar gewond bij een bombardement. Na een lang verblijf in het ziekenhuis woont de vroegere landbouwer nu in het vluchtelingenkamp van Zaatari. “We zijn een jaar later en ik kan nog steeds niet stappen ...” Handicap International helpt hem om beter te worden en om zich aan te passen aan zijn nieuwe leven in een rolstoel.

Wie Kamel ontmoet, maakt al gauw kennis met zijn brede glimlach en zijn aanstekelijke optimisme. Zijn rolstoel is niet meer dan een detail, zowel voor de jonge Syriër zelf, als voor de mensen rondom. *“Ik moet vooruit, met of zonder rolstoel”,* legt hij uit. *“Dit is het leven dat me gegund is. Ik ben niet boos en koester geen haat. Dit is mijn lot. En ik probeer er het beste van te maken. Ik ben god dankbaar voor wat hij me geeft.”*

Vijf jaar oorlog, noch het feit dat hij verlamd werd aan zijn benen, lijkt zijn onwankelbare optimisme klein te krijgen. *“Ik werd geraakt tijdens een bombardement en was meteen bewusteloos. Ik werd pas wakker in een ziekenhuis in Jordanië. De dokters legden me uit dat er granaatscherven tussen twee van mijn ruggenwervels zaten en dat ik waarschijnlijk over zes maanden tot een jaar weer zou kunnen stappen. Maar dat jaar is voorbij en ik kan nog steeds niet wandelen ... Zo is het leven zeker? Het heeft geen zin om mij te wentelen in mijn ongeluk.”*

Kamel wordt sinds zijn aankomst in het kamp van Zaatari opgevolgd door Handicap International. *“We hebben hem verschillende hulpmiddelen gegeven om zich te verplaatsen, zoals een rolstoel”,* legt Farah uit, kinesiste bij onze organisatie. *“Hij komt ook regelmatig langs voor kinesitherapie, wat hem helpt om zelfstandiger te bewegen.”* Kamel zegt best gelukkig te zijn in het kamp, maar maakt toch een kanttekening: *“Als er opnieuw vrede heerst in Syrië, gaan we allemaal terug naar ons land willen gaan. Dan kan je ons daar komen bezoeken!”*

Khaled, 4 jaar
Tripoli, Libanon



“Het ergste heeft hij al meegemaakt”

Khaled was één jaar toen hij zijn been verloor tijdens een bombardement in Syrië. Zijn beide ouders kwamen die dag om het leven. Hij groeit nu op bij zijn tante, die als vluchteling leeft in Libanon. Het jongetje krijgt psychologische begeleiding van Handicap International.

“15 april 2014. Ik zal die datum nooit vergeten”, vertelt Arkan, de tante van Khaled. Ze kleedt hem aan en laat hem buiten spelen met zijn neefjes, omdat ze niet wil dat hij de rest van haar verhaal hoort. “We zaten allemaal voor het huis. De mama van Khaled, ik, onze kinderen ... Het werd avond, de zon ging onder. Er vloog een vliegtuig over en meteen daarna raakte een raket ons huis. De muur waartegen de mama van Khaled leunde, stortte in. Haar lichaam werd in twee gekliefd. Er was enkel nog haar hoofd. Mijn zoon van elf stierf die dag ook. Zijn hersenen kwamen uit zijn schedel. Khaled leefde nog, maar zat vol granaatscherven en één van zijn beentjes was verbrijzeld.”

Khaled werd met spoed naar het ziekenhuis gebracht. Daar stelden ze vast dat hij ook kanker had. Een andere tante besloot om gedurende de behandeling in Syrië bij hem te blijven. Ondertussen vluchtten Arkan en haar kinderen naar Libanon. *“Khaled is nog twee jaar in Syrië gebleven. Maar de situatie in Homs werd onhoudbaar. Elke dag vielen er bommen. Voor de veiligheid leefden de mensen er ondergronds. Hij was doodsbang ...”* Khaled en zijn tante vluchtten uiteindelijk naar Libanon, waar Arkan de zorg voor hem overnam. *“Zijn mama en ik waren als zussen voor elkaar. Door het bombardement ben ik mijn zoon verloren, maar god heeft me een andere zoon gegeven. Khaled noemt me zelfs mama.”*

Khaled beseft niet goed dat Arkan zijn tante is, maar hij weet goed hoe hij zijn been verloor. *“Wanneer ik hem aankleed en hij zijn prothese ziet, laat hij verstaan dat hij het verhaal van het ongeluk kent.”* Liefdevol kijkt Arkan naar haar neefje: *“Over twee dagen is het zijn verjaardag. Hij is een heel pientere jongen, met een groot hart. Voor mij is hij net als mijn andere kinderen. Ik hoop dat hem een mooie toekomst te wachten staat. Het ergste heeft hij al meegemaakt.”*

Jomaa, 55 jaar
Bar Elias, Bekavallei, Libanon



“Vóór de oorlog leidde ik een mooi leven”

Jomaa, een 55-jarige Syriër uit Homs, raakte in 2014 gewond aan de schouder toen zijn stad gebombardeerd werd. Twee jaar later vluchtte hij met zijn gezin naar Libanon, waar hij van Handicap International revalidatiehulp krijgt. Want vandaag draagt hij de gevolgen van het bombardement nog steeds.

“Vóór de oorlog leidde ik een mooi leven in Syrië”, vertelt Jomaa. “Eerst werkte ik op een boerderij en daarna had ik een eigen zaak voor autoverhuur. Het was mijn laatste beroep voordat de oorlog uitbrak en ik gewond raakte.” Als vluchteling in Libanon kan de Syrische vijftiger niet meer werken. Zijn twee tienerzonen voorzien in het levensonderhoud van de hele familie.

“Ik herinner me het bombardement nog heel goed”, zegt Jomaa tussen twee revalidatieoefeningen door. *“Ik liep met mijn vrouw en dochter op straat, toen er bommen vielen. Ik kreeg granaatscherven in mijn schouder en werd onmiddellijk naar het ziekenhuis gebracht. Twee jaar later draag ik de gevolgen nog steeds.”* Mohamad, kinesitherapeut bij Handicap International, toont hem intussen enkele bewegingen om zijn schouder weer beweeglijk te maken.

Jomaa zit op een kleine zitbank, het enige meubel in de garage waar hij met zijn gezin verblijft. *“Gelukkig zijn er organisaties die ons helpen”,* zegt hij. *“Ik ben acht maanden geleden in Libanon aangekomen, omdat de situatie in Homs onleefbaar was geworden. We zouden deze situatie niet overleven als al die organisaties zich niet zouden ontfemen over ons, Syrische vluchtelingen. Want zelf hebben we niks meer, we moesten alles achterlaten.”*

Hussein, 15 jaar
Zahleh, Bekavallei, Libanon



“Alles is verwoest”

Tijdens een bombardement in het Syrische Idlib eind 2016 kwam de helft van het gezin van Hussein om het leven. Hussein, 15 jaar, verloor een been. Hij vluchtte naar Libanon, waar hij vandaag geholpen wordt door een team van Handicap International. “Ik kan niet meer aan de toekomst denken. Ik heb geen toekomst meer.”

Toen Hussein in Libanon aankwam, leefde hij al zes jaar te midden van oorlog. *“We woonden niet zo ver van een militaire basis. We zagen elke ochtend de bommenwerpers opstijgen. Het was ongeveer drie uur ‘s morgens toen ons huis werd gebombardeerd. Mijn mama en veel van mijn broers en zussen kwamen om het leven.”*

Hussein was zwaargewond en werd snel naar het ziekenhuis gebracht, waar zijn linkerbeen geamputeerd werd. Na wat hem was overkomen, besloot hij het land uit te vluchten. Hij trok naar Libanon, zonder zelfs zijn papa te verwittigen. Hij belde hem pas toen hij was aangekomen. *“Mijn papa vroeg me waarom ik gevluht was en of ik ooit zou terugkeren naar Syrië. Ik zei hem van niet. Mijn leven in Syrië is compleet verwoest. Hier leven we in tenten en hebben we helemaal niets, maar er vliegen tenminste geen vliegtuigen boven ons hoofd.”*

De tiener wordt somber als hij denkt aan zijn leven vóór de oorlog. *“Ik had altijd wel iets te doen en was veel bij mijn vrienden. Vandaag zijn ze dood of gevluht naar andere landen ... Ik kan niet aan de toekomst denken. Ik heb geen toekomst meer.”* Cynthia, onze kinesiste, vertelt dat Hussein binnenkort ook psychologische steun krijgt van Handicap International. *“Er mentaal weer bovenop komen is van even groot belang als onze sessies kinesitherapie. Husseins wonde is nog vers en hij is zwaar getraumatiseerd. We moeten ook zijn psychologisch leed verzachten.”*

Sondos, 8 jaar
Azzé, Bekavallei, Libanon



“We konden niet naar school als er vliegtuigen waren”

Sondos, 8 jaar, komt uit een belegerde buitenwijk van Damascus. Zij en haar gezin werden in 2016 getroffen door een bom. Het gezin vluchtte naar Libanon, waar Sondos psychologische steun krijgt van Handicap International.

In een klein appartement in een Libanees dorpje zitten vier meisjes gehurkt op het tapijt. Sondos en haar zusjes boetseren een huis en praten opgewekt met twee hulpverleners van Handicap International. Psychologe Christelle legt uit: *“Het lijkt een eenvoudig spelletje, maar het gaat veel dieper dan dat. Met de klei kunnen de meisjes heropbouwen wat ze verloren hebben, symbolisch althans. Het laat hen ook toe om met ons praten over wat hen is overkomen.”*

Toen ze eind 2016 met hun ouders in Libanon aankwamen, waren Sondos en haar zusjes erg getraumatiseerd door de gebeurtenissen in Syrië. Hun huis was gebombardeerd en tal van familieleden waren gewond geraakt. Sondos liep een beenbreuk op door granaatscherven. *“Ze hebben nog vaak nachtmerries en plassen geregeld in bed. We proberen hen zo goed mogelijk te helpen met uiteenlopende, leuke activiteiten”*, voegt onze psychologe eraan toe.

Sondos heeft meerdere bombardementen met haar eigen ogen gezien. Ook daar praat ze over met Christelle. *“Als er vliegtuigen waren, konden we niet naar school. We waren bang en bleven thuis. Op een dag waren de vliegtuigen later dan anders. De school rechtover die van mij werd toen gebombardeerd.”* Het meisje omhelst haar knuffelbeer. *“Ik mis mijn land zo erg. Maar ik ben blij dat er hier geen vliegtuigen vliegen en dat ik niet bang moet zijn om naar school te gaan.”*

Hozeifa, 17 jaar
Riyak, Bekavallei, Libanon



“Mijn letsel heeft alles veranderd”

Een granaatscherf doorboorde het lichaam van Hozeifa tijdens een bombardement in de Syrische stad Idlib in 2016. De jongen raakte verlamd aan zijn benen. Hij vluchtte daarna naar Libanon, waar hij nu in een tentje leeft met zijn gezin. Handicap International helpt Hozeifa om met zijn nieuwe situatie om te gaan via psychologische bijstand en kinesitherapie.

Ergens tussen de heuvels van de Bekavallei, aan de rand van een weide, staat het vluchtelingententje waar de familie van Hozeifa woont sinds eind 2016. Het bed dat er staat, is er een dat Handicap International aan de jongen geschonken heeft. Onze kinesist Mohamad gaat regelmatig bij hem langs om revalidatieoefeningen te doen.

Hozeifa kan nauwelijks nog bewegen sinds hij vorig jaar gewond raakte. *“Ik keerde terug van school met mijn neef, toen er vlak bij ons een raket insloeg. Ik herinner me die knal nog steeds. Ik verloor het bewustzijn en werd pas in het ziekenhuis wakker. Een granaatscherf had mijn lichaam doorboord en daarbij mijn wervelkolom geraakt.”* Hozeifa verbleef maandenlang in het ziekenhuis in Syrië, voordat hij naar de rest van zijn gezin kon gaan dat al enkele jaren eerder naar Libanon was gevlucht.

“Ik was in Syrië gebleven om te studeren. Ik was bij de besten van mijn klas. Ik wilde professor of dokter worden. Maar door mijn ongeval is alles veranderd. Ik ben daarna naar Libanon gegaan om bij mijn ouders te kunnen zijn. De weg ernaartoe was heel zwaar. We zijn nu terug samen, maar ik heb het heel moeilijk om me aan deze manier van leven aan te passen. We zitten in een tent en in de winter is het vreselijk koud. Bovendien kan ik me momenteel enkel verplaatsen met een rolstoel die Handicap International me gegeven heeft. Mijn leven hier lijkt in niets meer op mijn leven van vroeger ...”

Mohamad probeert de jongen tijdens de sessie te motiveren. *“Ik probeer positief met hem om te gaan”,* aldus de kinesist. *“Ik toon hem dat hij ondanks zijn toestand nog altijd veel kan. We bieden hem ook psychologische bijstand, zodat hij zijn depressie te boven komt en deze nieuwe situatie kan aanvaarden.”* Dit begint stilaan zijn vruchten af te werpen bij Hozeifa: *“Deze sessies met Mohamad geven me hoop. Toen ik in Libanon aankwam, kon ik zelfs niet zitten. Vandaag wel. Ik hoop dat ik op een dag opnieuw rechtop kan staan.”*

Ahmad, 24 jaar
Kamp van Zaatari, Jordanië



“Hier heb ik geen toekomst”

Ahmad is 24 jaar en komt uit het Syrische Deraa. Hij ontvluchtte deze belegerde en gebombardeerde stad in 2013. Onderweg trapte hij op een landmijn, die zijn rechtersvoet wegblies. Vandaag woont Ahmad als vluchteling in Jordanië. Hij kreeg een prothese van Handicap International en volgt nu revalidatietherapie bij onze kinesitherapeuten.

“Vroeger hadden we het goed. We hadden een dak boven ons hoofd, hadden werk en kwamen niets tekort”, aldus Ahmad. “Maar de oorlog veranderde het leven in Syrië volledig. Onze stad werd belegerd. Vliegtuigen vlogen de hele tijd boven ons hoofd. Bombardementen werden dagelijkse kost.” Ahmad en enkele andere mensen uit zijn wijk besloten om te vluchten. Ze verhuisden talloze keren van wijk, hopeloos op zoek naar een veilig onderkomen.

“Op een dag moesten we weer onze verblijfplaats ontvluchten en onderweg stapte ik op een landmijn. Door de ontploffing verloor ik mijn voet. Ik werd naar het gezondheidscentrum overgebracht en daarna rechtstreeks naar Jordanië voor verzorging. Ik moest vijf operaties ondergaan, voordat ik het ziekenhuis mocht verlaten. Daarna ben ik hier terechtgekomen, in Zaatari. Ondertussen woon ik al drie jaar in dit vluchtelingenkamp”, vertelt hij.

Ahmad wordt sinds zijn aankomst in Jordanië opgevolgd door Handicap International. Hij kreeg een prothese en kan op onze organisatie rekenen voor revalidatiezorg. *“In het begin kon ik mijn been niet bewegen, maar vandaag kan ik opnieuw stappen.”* Hij is dus weer veel zelfstandiger nu. Maar het leven in het kamp valt hem zwaar. *“Er is hier amper werk. Ik zou naar het buitenland willen gaan, want hier heb ik geen toekomst. De oorlog duurt nu al zes jaar en put iedereen uit. Zes jaar ... het is genoeg geweest!”*

Molham, 12 jaar
Mafrak, Jordanië



“Ik mis mijn land heel erg”

“Ik zou willen dat geen enkel ander kind nog gewond raakt in deze oorlog”, zegt Molham. Hij was 9 jaar toen een verdwaalde kogel zijn lichaam raakte, in de Syrische stad Homs. In 2014 sloeg het gezin van Molham op de vlucht voor het geweld en gingen ze naar Jordanië. Daar kan de jongen rekenen op revalidatietherapie en psychologische steun van Handicap International.

“Enkele jaren geleden begon het geweld in onze stad aan te zwellen. We wilden ons land niet zomaar achterlaten, maar uiteindelijk werd de situatie onleefbaar. Intussen was Molham gewond geraakt”, legt zijn mama uit tijdens één van zijn revalidatiesessies. Molham vertelt zelf aan onze kinesiste Farah wat er gebeurde: *“Ik zat voor ons huis, toen ik een kogel in mijn been kreeg. Tien dagen moest ik in het ziekenhuis blijven. Ze hebben mij dikwijls moeten opereren.”*

Tijdens de revalidatiesessie stelt Farah Molhams evenwicht op de proef met een partijtje voetbal. Ze moedigt de jongen aan en wijst hem op de vooruitgang die hij heeft geboekt sinds zijn laatste sessie. *“Ik ben nog niet goed genoeg. Ik wil weer kunnen spelen zoals vroeger”,* antwoordt Molham. Farah legt hem uit dat het tijd zal vergen en dat hij geduld moet hebben. Het verleden speelt de jongen parten. *“Ik mis Syrië heel erg. En mijn huis ook. Het was een mooi en groot huis, anders dan hier ... Ik herinner me de weg naar school nog, de namiddagen bij oma en opa samen met mijn neefjes, de spelletjes die ik speelde met mijn vrienden ... Nu weet ik niet eens waar ze zijn en of het goed gaat met hen.”*

Molham heeft het ook mentaal moeilijk door alles wat hij al meemaakte sinds de oorlog. *“Toen hij in Jordanië aankwam, was hij erg agressief. We stelden zijn mama voor om hem naast kinesitherapie ook psychologische steun te bieden. Dat heeft geholpen. Toch zal het een tijd duren voor hij er weer bovenop komt”,* legt Farah uit. Wanneer we Molham vragen waar hij vandaag van droomt, antwoordt hij: *“Ik wou dat ik naar Syrië kon, zoals het vroeger was. En ik zou willen dat geen enkel kind pijn wordt gedaan in deze oorlog.”*

Mayada, 48 jaar
Sawiri, Bekavallei, Libanon



“Alsof ik in een nachtmerrie was terechtgekomen”

De 48-jarige Mayada komt uit een buitenwijk van de Syrische stad Damascus. In 2014 werd haar huis gebombardeerd. Ze liep ernstige verwondingen op en moest naar het ziekenhuis voor een amputatie. Intussen leeft ze al twee jaar als vluchteling in Libanon, waar ze van Handicap International een prothese kreeg. Onze organisatie helpt haar met kinesitherapie.

Mayada zit op haar bed en veegt haar tranen weg. De glimlach die ze toonde bij de aankomst van het team van Handicap International in haar appartementje, verdween zodra ze begon te praten over de dag waarop haar huis werd gebombardeerd, in januari 2015. *“Mijn man, zoon, dochtertje en ik waren thuis. We waren het al gewend dat er vliegtuigen over onze wijk vlogen, vooral tegen de middag. Maar die dag was het nog maar half negen ‘s morgens toen de bombardementen begonnen. Een raket kwam op ons huis terecht. Mijn been was bijna afgerukt. Ik werd naar het ziekenhuis gebracht, maar besepte niet goed wat er gebeurde ... Het leek alsof ik in een nachtmerrie was terechtgekomen.”*

Pas in het ziekenhuis hoorde Mayada van een verpleegster dat haar man en dochter gestorven waren. Haar zoon was onvindbaar. Ze ontdekte ook dat één van haar benen geamputeerd was. Maar voor ze al deze traumatische gebeurtenissen goed en wel kon beseffen, werd ook het ziekenhuis gebombardeerd. Alle patiënten moesten terug naar huis. Alleen bleef er van Mayada's huis enkel puin over. *“Ik kon ook niet weg uit de Ghouta, want we werden al drie jaar lang belegerd. We hadden niets meer: geen water, geen elektriciteit, geen geld voor eten ...”*

Uiteindelijk is Mayada aan deze helse situatie ontsnapt via een ondergrondse tunnel. *“Het was een hele kleine tunnel van 1 op 1,5 meter. Ik had op dat moment geen prothese of rolstoel, dus moesten de mensen me de hele weg dragen.”* Enkele weken nadien kwam ze in Libanon aan en kreeg ze al gauw steun van Handicap International. *“We hebben haar een prothese gegeven. Tijdens revalidatiesessies helpen we haar om opnieuw te leren stappen”*, aldus kinesiste Cynthia. Intussen neemt Mayada de arm van Cynthia vast. Ze zet een stapje vooruit en durft weer even glimlachen.

Op **15 maart 2017** lanceert Handicap International een internationale campagne met de bedoeling om **één miljoen handtekeningen** te verzamelen en te zeggen **“Stop de bombardementen op burgers”**. De vereniging wil één miljoen handtekeningen verzamelen, die ze in september 2018 wil overhandigen aan de beleidsmakers. Handicap International werkt binnen de coalitie INEW (International Network on Explosive Weapons) mee aan een politieke verklaring die een einde moet maken aan het gebruik van explosieve wapens in bevolkte gebieden en roept alle landen op zich hierbij aan te sluiten.

Contact pers: diana.vanderheyde@handicap.be

De petitie tekenen: www.stopdebommen.be

Alle getuigenissen en foto's staan op de website: www.gebombardeerd-hi.or/nl